

P6_TA-PROV(2007)0172

Zimbabwe

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie Zimbabwe

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 15 grudnia 2003 r.¹, 16 grudnia 2004 r.², 7 lipca 2005 r.³ i 7 września 2006 r.⁴,
 - uwzględniając nadzwyczajny szczyt Wspólnoty na Rzecz Rozwoju Afryki Południowej (SADC), który odbył się w dniach 28-29 marca 2007 r. w Dar es Salaam w Tanzanii,
 - uwzględniając oświadczenie Prezydium Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE z dnia 21 marca 2007 r. w sprawie złego potraktowania opozycyjnego posła do parlamentu Zimbabwe, Nelsona Chamisy,
 - uwzględniając wspólne stanowisko Rady 2007/120/WPZiB⁵ z dnia 19 lutego 2007 r. odnawiające środki ograniczające w odniesieniu do Zimbabwe do dnia 20 lutego 2008 r.,
 - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 236/2007⁶, rozszerzające wykaz osób w Zimbabwe, których dotyczą środki ograniczające,
 - uwzględniając oświadczenie w sprawie Zimbabwe wydane przez Afrykańskie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego 2007 w dniu 24 marca 2007 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Międzynarodowej Grupy ds. Sytuacji Kryzysowych z dnia 5 marca 2007 r. zatytułowane „Zimbabwe: koniec impasu?”,
 - uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w bieżącym miesiącu przypada 27. rocznica niepodległości Zimbabwe, jednak obywatele Zimbabwe jeszcze nie odzyskali wolności,
- B. mając na uwadze, że członkowie partii opozycyjnych, grupy społeczeństwa obywatelskiego i osoby prywatne w Zimbabwe są celem ataków i bezpodstawnych aresztowań oraz ofiarami brutalnych działań policji i rządowych służb bezpieczeństwa, w atmosferze systematycznej przemocy politycznej nastawionej na zniszczenie struktur opozycji i społeczeństwa obywatelskiego przed wyborami w 2008 r.,

¹ Dz.U. C 92 E z 16.4.2004, str. 380.

² Dz.U. C 226 J z 15.9.2005, str. 358.

³ Dz.U. C 157 E z 6.7.2006, str. 491.

⁴ Teksty przyjęte, P6_TA(2006)0358.

⁵ Dz.U. L 51 z 20.2.2007, str. 25.

⁶ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 236/2007 z dnia 2 marca 2007 r., zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 314/2004 dotyczące niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Zimbabwe (Dz.U. L 66 z 6.3.2007, str. 14).

- C. mając na uwadze, że po brutalnym rozbiciu wiecu opozycji w dniu 11 marca 2007 r., podczas którego zginęły dwie osoby, a ponad 300 członków grup społeczeństwa obywatelskiego i partii opozycyjnych zostało aresztowanych,
- D. mając na uwadze, że Prezydium Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE wydało oświadczenie, w którym „w najbardziej stanowczych słowach potępiła brutalną napaść na swego kolegę Nelsona Chamisę”,
- E. mając na uwadze, że sytuacja polityczno-gospodarcza w kraju pogarsza się od ośmiu lat, a ludność Zimbabwe nadal zmagają się z poważnymi niedoborami żywności, przy czym Światowy Program Żywności w pierwszym kwartale 2007 r. dostarczył nadzwyczajną pomoc żywnościową dla 1,5 miliona mieszkańców Zimbabwe, oblicza jednak, że ponad 4,5 miliona cierpi z powodu niedożywienia,
- F. mając na uwadze, że średnia długość życia w Zimbabwe – wynosząca 37 lat dla mężczyzn i 34 lata dla kobiet – należy obecnie do najniższych na świecie, przy czym 20% dorosłych jest zarażonych wirusem HIV, a tygodniowo choroba ta pochłania ponad 3200 osób, co powoduje najwyższy współczynnik sieroctwa na świecie,
- G. mając na uwadze, że 80% ludności żyje poniżej granicy ubóstwa, oficjalny wskaźnik bezrobocia w kraju wynosi 80%, a nieliczni zatrudnieni mieszkańcy Zimbabwe nie zarabiają wystarczająco, aby zaspokoić choćby podstawowe potrzeby, cierpiąc z powodu powszechnej utraty umiejętności, korupcji, zbyt wysokich opłat za naukę, załamania się systemu ochrony zdrowia i najważniejszych usług,
- H. mając na uwadze, że jedna trzecia populacji Zimbabwe mieszka w krajach ościennych – miliony obywateli już opuściły Zimbabwe, a obecnie 50 000 ludzi ucieka z kraju każdego miesiąca,
- I. mając na uwadze, że w regionie nasila się strach przed skutkami panującej w Zimbabwe katastrofy gospodarczej dla krajów ościennych,
- J. mając na uwadze, że wszelkie formy zgromadzeń ponad trzech osób podlegają obecnie obowiązkowi uzyskania wcześniejszej zgody policji na mocy Aktu Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa, w efekcie zmian w konstytucji dokonanych przed lutym 2007 r. przez prezydenta Roberta Mugabe, oraz że prawo medialne jest represyjne, a ordynacja wyborcza – niedemokratyczna,
- K. mając na uwadze, że z braku niezależnej prasy codziennej i mediów wielu mieszkańców Zimbabwe nie otrzymuje informacji o przemocy stosowanej przez siły bezpieczeństwa wobec działaczy opozycji i społeczeństwa obywatelskiego, mając na uwadze, że pomimo to historie ofiar przemocy są powszechnie znane,
- L. mając na uwadze, że według Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) w 2007 r. pozytywnego rozwoju gospodarczego doświadczył każdy kraj afrykański z wyjątkiem Zimbabwe, którego gospodarka w ostatnim dziesięcioleciu zmniejszyła się o 40%, a w tym roku zmniejszy się o kolejne 5,7%; mając na uwadze, że Zimbabwe weszło w obszar technicznie zdefiniowanej hiperinflacji, gdy w marcu 2007 r. jego średnioroczna stopa inflacji wzrosła do 2 200%, a w opinii MFW do końca roku może ona przekroczyć 5000%,

- M. mając na uwadze, że według izby górniczej w Zimbabwe sektor wydobycia złota, reprezentujący największą część krajowego eksportu i 52% wydobycia minerałów w Zimbabwe, jest bliski załamania; mając na uwadze, że przemysłowi tytoniowemu w Zimbabwe, reprezentującemu około 50% transakcji walutowych kraju, grozi podobna sytuacja, wobec odroczenia sezonu sprzedaży tytoniu w 2007 r.; mając na uwadze, że od 1998 r. produkcja rolna spadła o 80%,
- N. mając na uwadze, że rozwój Afryki stanowi priorytet dla zachodnich demokracji, mając na uwadze, że samo udzielanie pomocy nie przynosi jednak skutków, a od rządów afrykańskich oczekuje się podjęcia zobowiązań w zakresie demokracji, praworządności oraz poszanowania praw człowieka,
- O. mając na uwadze, że zarówno Unia Afrykańska (UA), SADC, a w szczególności Republika Południowej Afryki, mają do odegrania istotną rolę w rozwiązywaniu kryzysu; mając na uwadze, że posiedzenie SADC w dniach 28- 29 marca 2007 r. było znaczącym krokiem w tym kierunku,
1. stanowczo potępia dyktaturę Mugabe za stosowanie ciągłego ucisku wobec ludności Zimbabwe, partii opozycyjnych i grup społeczeństwa obywatelskiego oraz niszczenie gospodarki Zimbabwe, pogłębiające ubóstwo milionów obywateli;
 2. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z dnia 23 kwietnia 2007 r., w których wyrażono poważne zaniepokojenie szybkim pogarszaniem się sytuacji w Zimbabwe oraz naruszeniami praw człowieka na szeroką skalę nadal mającymi miejsce w tym kraju, oraz wzywa rząd Zimbabwe do przestrzegania zobowiązań wynikających z podpisania traktatu i protokołów SADC, aktu założycielskiego UA oraz Afrykańskiej Karty Praw Człowieka i Narodów, a także z przyjęcia zasad Nowego Partnerstwa na rzecz Rozwoju Afryki, zasad demokratycznych, praw człowieka i zasad praworządności;
 3. ubolewa nad tym, że pomimo sytuacji w kraju, regionalnych i międzynarodowych głosów krytyki, a także trwających 27 lat rządów Robert Mugabe został ponownie zatwierdzony przez komitet centralny Afrykańskiej Narodowej Unii Zimbabwe - Front Patriotyczny (Zanu-PF) jako kandydat tej partii w wyborach prezydenckich w 2008 r. oraz że już rozpoczęto kampanię zastraszającą w celu zniszczenia struktur opozycji i społeczeństwa obywatelskiego i zagwarantowania wyników wyborów parlamentarnych i prezydenckich;
 4. ponownie wzywa Roberta Mugabe, aby jak najszybciej dotrzymał swojej obietnicy ustąpienia, co byłoby najważniejszym krokiem w kierunku pobudzenia społeczeństwa, życia politycznego i gospodarki Zimbabwe;
 5. stanowczo potępia brutalne rozbiście wiecu modlitewnego kampanii na rzecz ratowania Zimbabwe („Save Zimbabwe Campaign”), który w dniu 11 marca 2007 r. zorganizowali przeciwnicy Mugabe; w szczególności potępia morderstwa i wyraża głęboki żal z powodu śmierci działacza opozycji Gifita Tandare, który został zastrzelony, a jego ciało wykradziono i pochowano w tajemnicy, bez wiedzy rodziny, a także z powodu śmierci Itaia Manyeruke, który zmarł następnego dnia po brutalnym pobiciu przez policję, oraz dziennikarza Edmore’a Chikomby, który zginął dnia 30 marca 2007 r.;
 6. stanowczo potępia ataki wobec przywódców opozycji i późniejsze aresztowania Morgana Tsvangirai, przewodniczącego Ruchu na rzecz Demokratycznych Przemian (MDC), Nelsona Chamisy, Grace Kwinjeh, Lovemore’a Madhuka, Williama Bango, Sekaia

Hollanda, Tendaia Biti, Arthura Mutambary i wielu innych, ich brutalne traktowanie przez policję oraz zakaz leczenia się poza Zimbabwe; głęboko ubolewa z powodu brutalnej napaści przez policję Zimbabwe na wielu innych uczestników wiecu; wyraża głęboką konsternację wobec faktu, że w związku z tym samym wydarzeniem minister ds. informacji Zimbabwe Sikhanyiso Ndlovu zaprzeczył informacjom o torturach i brutalności policji, oskarżając opozycję o zaatakowanie policji;

7. protestuje przeciw ponownemu aresztowaniu członków MDC, w tym Morgana Tsvangiraia i innych, w dniu 28 marca 2007 r., dalszemu przetrzymywaniu wielu działaczy opozycji, w tym Iana Makone, specjalnego doradcy Morgana Tsvangiraia, ponownym atakom wymierzonym w członków MDC, powtarzającym się procesom sądowym, jakie są im wytaczane w oparciu o bezpodstawne oskarżenia, oraz aresztowaniom i porwaniom osób podejrzewanych o przynależność do opozycji;
8. za niedopuszczalną uważa napastę na Nelsona Chamisę w drodze na lotnisko w Harare, gdzie miał on wsiąść do samolotu, aby uczestniczyć w pracach Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE;
9. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami, że 56 kobiet należących do organizacji pozarządowej „Women of Zimbabwe Arise” (WOZA) zostało aresztowanych w dniu 23 kwietnia 2007 r., a wraz z nimi uwięziono ich dziesięcioro dzieci;
10. stanowczo potępia przemoc stosowaną masowo przez policję i wojsko wobec osób cywilnych, tak jak miało to miejsce w przeddzień świąt wielkanocnych, kiedy to silnie uzbrojone policyjne oddziały prewencji, ewidentnie w celu zasiania terroru, zaatakowały ludzi czekających na transport do miejsc, w których mieli spędzić święta;
11. wzywa rząd Zimbabwe do przywrócenia praworządności i natychmiastowego zaprzestania brutalnych ataków na opozycję oraz osoby i grupy społeczeństwa obywatelskiego, położenia kresu „zniknięciom” i bezpodstawnemu przetrzymywaniu, zaniechania terroru i znęcania się nad więźniami, poszanowania sądów oraz pracowników wymiaru sprawiedliwości oraz do przestrzegania i obrony prawa do wolności słowa i wolności zgromadzeń;
12. wzywa rząd Zimbabwe do niezwłocznego rozpoczęcia procesu umożliwiającego rozwiązanie kryzysu w kraju poprzez ustalenie wiarygodnego planu działania na rzecz przemian demokratycznych, niezwłocznego przywrócenia praworządności, warunków dla wolnych i uczciwych wyborów pod międzynarodowym nadzorem oraz tymczasowych gwarancji bezstronnej kontroli nad kluczowymi instytucjami państwa, takimi jak wojsko i policja;
13. wzywa także do dokonania niezbędnych zmian konstytucyjnych oraz nadania właściwych uprawnień komisji wyborczej, która winna stanowić prawdziwie niezależny organ zdolny do nadzorowania wolnych i sprawiedliwych wyborów przy pomocy przejrzystego systemu; wyraża przekonanie, że istotną część tego procesu powinna stanowić całkowita kontrola nad kartami do głosowania, właściwie prowadzona od chwili rozpoczęcia do chwili zakończenia głosowania, przy zachowaniu wiarygodnych danych dotyczących liczby kart wydrukowanych, rozdanych w każdym okręgu i prawidłowo wykorzystanych;
14. w związku z powyższym proponuje pomoc we wdrożeniu wszelkich uzgodnionych procesów, które stworzą podstawę prawdziwie wolnych i uczciwych wyborów, między

innymi wysłanie unijnej misji obserwacji wyborów, a także ufa, iż inne organizacje, takie jak Wspólnota Narodów, również zostaną zaproszone do oddelegowania obserwatorów;

15. przyjmuje z zadowoleniem nowo odnalezione dążenie do jedności wśród partii i ugrupowań opozycyjnych w Zimbabwe, w tym wszystkich frakcji MDC, kościołów i Zimbabweńskiego Kongresu Związków Zawodowych, oraz ich determinację, pomimo represji rządowych, do współpracy w celu przywrócenia narodowi demokracji i wolności;
16. przyjmuje z zadowoleniem fakt uznania przez SADC, że w Zimbabwe ma miejsce kryzys oraz powierzenie prezydentowi Republiki Południowej Afryki Thabo Mbeki zadania ułatwienia dialogu między Zanu-PF a opozycyjną MDC; popiera szczerą ocenę sytuacji w Zimbabwe wyrażoną przez prezydenta Zambii Levy'ego Mwanawasę, prezydenta Ghany Johan Kuffoura, arcybiskupa Desmond Tutu i arcybiskupa Piusa Ncube z Bulawayo; podkreśla, że nie ogłoszono żadnych sankcji gospodarczych wobec Zimbabwe, a jedynie podjęto środki ograniczające skierowane przeciwko reżimowi Mugabe; z zadowoleniem przyjmuje podjętą przez SADC inicjatywę dążenia do rozwiązania, które przyniesie korzyści zarówno obywatelom Zimbabwe, jak i całemu regionowi; wzywa całą wspólnotę międzynarodową, a w szczególności narody Afryki, do wykorzystania tej szansy;
17. wierzy, że mediacja prezydenta Republiki Południowej Afryki Mbeki doprowadzi do zakończenia obecnej fali przemocy i zastraszania, co jest warunkiem odpowiedniego wypełnienia jego mandatu mającego na celu ułatwienie dialogu między opozycją a rządem Zimbabwe oraz ogólnokrajowego, wykraczającego poza Zanu-PF i MDC dialogu z udziałem przywódców Kościoła, przedsiębiorców, związków zawodowych i innych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego;
18. popiera ruch studencki w Zimbabwe, którego przywódcy i działacze są nieustannie zatrzymywani, bici i nękanie, oraz trwającą kampanię ZCTU i wyraża podziw dla odwagi, jaką wykazali jego członkowie organizując dwudniową akcję nieposłuszeństwa obywatelskiego na szczeblu krajowym, potępiając Mugabe za to, iż nie jest w stanie zapobiec gospodarczej zapaści kraju, mimo doniesień o brutalności policji i gwałtownej napaści policji na przywódców ZCTU po ich ostatniej demonstracji w 2006 r.; ubolewa, iż żadne konstruktywne zaangażowanie nie jest możliwe, gdy rząd stosuje przemoc;
19. ubolewa nad ponowioną przez rząd Zimbabwe deklaracją zamiaru nękania organizacji pozarządowych, które uzna za popierające opozycję i zmiany polityczne, oraz położenia kres ich działalności; widzi w tej groźbie wyraźny przejaw złej woli rządu w zakresie poszukiwania dla tego kraju rozwiązania będącego krokiem naprzód;
20. wzywa Radę do zagwarantowania ścisłego stosowania przez wszystkie państwa członkowskie obowiązujących środków ograniczających, w tym embarga na broń i zakazu podróżowania, podkreślając, iż sprawa Zimbabwe nie może być traktowana jako kwestia oddzielona od szerszych stosunków z krajami Afryki; wzywa zatem Radę, aby zapewniła, że żadna z osób objętych zakazem nie zostanie zaproszona na planowany w Lizbonie w grudniu 2007 r. szczyt UE-Afryka ani nie weźmie w nim udziału; wyraża przekonanie, że słabość w stosowaniu ukierunkowanych sankcji w znacznej mierze podważa podstawy unijnej polityki wobec Zimbabwe, a ponadto powoduje ogromne rozczarowanie mieszkańców Zimbabwe, którzy poszukują wsparcia wspólnoty międzynarodowej;
21. wzywa ponadto Radę do rozszerzenia zakresu środków ograniczających oraz wykazu osób objętych zakazem, tak by znalazło się w nim o wiele więcej członków struktury władzy

reżimu Mugabe, wraz z ministrami rządu, posłami, gubernatorami, personelem wojskowym, personelem służb wywiadowczych i policji oraz prezesem Banku Rezerw Zimbabwe;

22. odnotowuje, że UE jest najważniejszą dawką pomocy dla Zimbabwe, której całkowita kwota wyniosła w 2006 r. 193 mln EUR, z których 106,9 mln EUR stanowi łączny wkład państw członkowskich UE, natomiast łączny wkład Komisji wynosi 86,1 mln EUR; odnotowuje ponadto, że 94,7 mln EUR przeznaczono tylko na pomoc żywnościową, humanitarną i kryzysową, a 49,9 mln EUR na rozwój ludzki i społeczny; ubolewa jednak nad faktem, że reżim Mugabe manipuluje tym wsparciem, zwłaszcza pomocą żywnościową, posługując się nim jako polityczną bronią, aby ukarać tych, którzy ośmielili się sprzeciwić reżimowi;
23. domaga się, by wszelką pomoc dla Zimbabwe dostarczały prawdziwie pozarządowe organizacje oraz by docierała ona do osób, dla których jest przeznaczona, a nie była przejmowana w jakikolwiek sposób przez przedstawicieli reżimu Mugabe;
24. wzywa Wielką Brytanię, która w kwietniu 2007 r. objęła przewodnictwo w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, do włączenia kwestii Zimbabwe do porządku dziennego Rady Bezpieczeństwa oraz oczekuje, że Republika Południowej Afryki odegra konstruktywną rolę jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ;
25. ponawia żądanie bezwzględnego uniemożliwienia reżimowi Mugabe czerpania jakichkolwiek korzyści finansowych lub propagandowych zarówno z przygotowań do mistrzostw świata w piłce nożnej w 2010 r., jak i z samych rozgrywek; w związku z tym apeluje do Republiki Południowej Afryki jako gospodarza mistrzostw oraz do FIFA, by wykluczyły Zimbabwe z udziału w meczach eliminacyjnych, z organizacji międzynarodowych spotkań towarzyskich lub goszczenia międzynarodowych drużyn uczestniczących w tym wydarzeniu;
26. z zadowoleniem przyjmuje podjętą przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE inicjatywę wysłania do Zimbabwe wspólnej delegacji w celu sprawdzenia sytuacji na miejscu i wzywa Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE do jak najszybszego przeprowadzenia tego rozpoznania oraz występuje do rządu Zimbabwe o zapewnienie wszystkim członkom delegacji wstępu na terytorium Zimbabwe; podkreśla, że delegacja ta powinna uzyskać dostęp do wszystkich sfer społeczeństwa obywatelskiego i że nie należy ograniczać jej działań do spotkań ze zorganizowanymi ugrupowaniami rządowymi; zwraca się do Komisji, aby zorganizowała wizytę w Zimbabwe i nalega, aby władze Zimbabwe wykazały gotowość do współpracy przy projekcie wizyty;
27. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Zimbabwe, rządowi i parlamentowi Republiki Południowej Afryki, Sekretarzowi Generalnemu Wspólnoty Rozwoju Afryki Południowej, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE, przewodniczącemu Komisji i przewodniczącemu Rady Wykonawczej Unii Afrykańskiej, Sekretarzowi Generalnemu Wspólnoty Narodów, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, rządowi krajów G8 i prezydentowi Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej (FIFA).